

OT-keskus

Vaativinta osaamista lasten, nuorten ja perheiden palveluissa

Tietoa OT-hankkeesta

Itä- ja Keski-Suomessa on toiminut alueellinen OT-työryhmä edellisellä LaPe-kaudella. verkko-osoite: <https://www.lapepohjoissavo.fi/uudistuvat-palvelut/erityis-ja-vaativimmat-palvelut.html>.

LaPe-kauden työn pohjalta OT-keskuksen kehittämistä jatketaan vuosina 2020-21 osana POSOTE-rakenneuudistusta Itä- ja Keski-Suomen yhteistyöalueen laajuisena.

OT-hankkeen tavoitteena on vaativan erityistason osaamisen tarjoaminen ammattilaisille; laadukas, saavutettava, tasa-arvoinen palvelu asiakkaille; systemaattinen tutkimus-, koulutus- ja kehittämistyö yli maakuntarajojen; yhteistyöalueen tasoinen palveluiden koordinointi yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa

OT-hankkeen tehtävänä on OT-konseptin määrittelyminen; asiantuntijaverkoston rakentaminen erityisen vaativaa LaNuPe -osaamista ja tukea edellyttävissä tilanteissa (harvinaiset/kompleksiset vaativinta erityisosaamista edellyttävät tilanteet); OT-toimintamallin pilotointi ja OT-sopimusmalli- ja sopimusneuvottelut.

STM:n asettama valtakunnallinen työryhmä ohjaa OT-kehittämistä ja vuoden 2021 aikana toteuttavia pilotteja Itä- ja Keski-Suomen, Varsinais-Suomen ja Pohjois-Suomen OT-alueilla. Suunnitelmana on, että Suomeen muodostuisi viisi OT-keskusta, jotka toimivat yhteistyöalueilla tehden monialaista yhteistyötä yli maakuntarajojen.

Erityis- ja vaativan tason palvelujen työpajaprosessin raportit – Osana Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelmaa (osa V, OT-keskuksista), verkko-osoite: <https://www.julkari.fi/handle/10024/134652>

Lasten, nuorten ja perheiden osaamis- ja tukikeskukset. LAPE-muutosohjelmassa tehdyn valmistelutyön loppuraportti. Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita 2019:30. verkko-osoite:

https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/161534/STM_Rap_2019_30_Lasten_nuorten_ja_perheiden_osaamis_ja_tukikeskukset

Tammikuun 2021 aikana esille nousseita ajankohtaisia OT -teemoja

Verkostoa ja toimintamallia tarvittaisiin

- vaativat huoltajuusriidat ja/tai sijoituksiin liittyvät vaikeat tilanteet (esim. sijais- ja biovanhempien yhteistyön ongelmat, joista haittaa lapselle), ja joissa voi syntyä eri näkemyksiä myös viranomaistahojen välille. Tilanteisiin liittyy usein juridisia kysymyksiä.
- sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyö, esim. vaativan perheterapiaosaamisen ja lastensuojelun osaamisen yhdistäminen väkivaltatilanteissa, systeeminen lastensuojelu ja LUMO yhteistyö
- lasten altistuminen perheväkivallalle

- hatkanuoret ja -lapset -tilanteiden simulointi, juridiikka
- ääriliikkeisiin ja poliittiseen järjestäytymiseen liittyvät tilanteet, vakava kiusaaminen, väkivalta

Erityisasiantuntemusta/ -osaamista tarvitaan lisää

- Nepsy-työhön, tutkimus ja erotusdiagnostiikka
- TOIPSY-työhön
- kulttuuriset / maahanmuuttoon liittyvät erityiskysymykset, esim. erilainen käsitys väkivallasta ja lasten kohtelusta

Toimivien konsultaatiomallien kehittäminen OT-rakenteeksi maakunnissa ja niiden välille

- Lastensuojelun monialainen asiantuntijaryhmä, esim. MASTER Keski-Suomesta
- VAATU - vaativan konsultaation malli
- Terveyskylän ja TerveyskyläPRO:n hyödyntäminen yksiköiden, alueiden ja maakuntien välisissä digitaalisissa asiantuntijakonsultaatioissa

Näyttöön perustuvien menetelmien ja toimivien mallien (edelleen)kehittäminen, kouluttaminen ja jalkauttaminen

- IPC (nuoret), Lapset Puheeksi, LUMO, BARNAHUS, konsultaatiomahdollisuuksien edelleen kehittäminen, esim. oikeuspsykiatria, syömishäiriökeskus, sosiaalipediatria, NEPSY, TOIPSY, HARSY ja VIP-verkosto/VAATU

Erityisen vaativien ja kompleksisten asiakastilanteiden tunnistaminen ajoissa ja vakavien seuraamusten ennaltaehkäisy

- ohjaus erityistyöryhmiin / vaativiin konsultaatioihin sekä uhka- ja riskiarviot

Yhdistelmälaitoksen ja -yksikön toiminnan kehittäminen

OT-palveluohjaus

- OT-palvelun ja -osaamisen koordinointi asiakkaiden ja työntekijöiden avuksi ja tueksi
- OT-asiantuntijat ja -osaaminen tiedossa ja käytössä yhteistyöalueella, myös järjestöjen osaaminen

Tutkimuksen ja koulutuksen liittäminen OT-pilottiin

Lyhenteet:

BARNAHUS= THL:n hankkeessa tehostetaan lapsiin kohdistuvien väkivaltaepäilyjen selvitysprosesseja sekä väkivaltaa kohdanneiden lasten tukea ja hoitoa, vastuuhenkilöt KYS, Laura Matikka & Siun Sote, Leena Lukkarinen

HARSY= Harvinaissairauksien yksikkö / KYS, vastuuhenkilö Tarja Heiskanen-Kosma

LUMO= Lastensuojelun uudistaminen monialaisesti, systemisen toimintamallin käytön edistäminen Itä- ja Keski-Suomessa, vastuuhenkilö ISO, Päivi Malinen

NEPSY= Neuropsykiatristen häiriöiden monierikoisalainen konsultatiivinen tiimi / KYS, vastuhenkilö Anne Kemppainen

TOIPSY= Toiminnallisten häiriöiden tiimi /KYS, vastuhenkilö Liisa Kröger, pediatria, lastenpsykiatrialta
asiantuntijana Virpi Vauhkonen

VAATU= vaativan tuen konsultaation tarkoituksena on vahvistaa paikallista pedagogista tukea ja monialaista verkostoyhteistyötä ja löytää ratkaisuja yhdessä lähitoimijoiden kanssa

VIP-verkosto = Yhdistää ammattilaiset, jotta vaativan erityisen tuen tarpeessa olevat lapset ja nuoret saavat sopivaa tukea oikeaan aikaan esi- ja perusopetuksessa <https://vip-verkosto.fi/vaativa-konsultaatio/vaatu-toimijat/>